

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5 Vtrum mors, & alij defectus corporales sint effectus peccati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](#)

Secundò nota, quòd non spectat ad auctoritatis doctrinam re spondere rationibus impugnabit peccatum esse priuatum non grātia, aut boni naturae: hac enim consequentia iuntur non essentialia. P. 9. 97.

Catum. Est etiam quoddam bonum naturalis inclinationis, & hoc etiam habet suum modū, speciem, & ordinem: & hoc diminuitur per peccatum, ut di- cūtum est, * sed non totaliter tolitur. Est etiam quoddam bonū uitutis & gratiæ, quod etiam habet suum modū, speciem & ordinem: & hoc totaliter tollitur per peccatum mortale. Est etiam quoddam bonum, quod est ipse actus ordinatus, quod etiā habet suum modū, speciem, & ordinem, & huius priuatio est essentialiter ipsum peccatum. Et sic patet qualiter peccatum est priuatio modi, & speciei & ordinis, & priuat vel diminuit modum, speciem, & ordinem.

¶ Unde patet responsio ad duo prima.

AD TERTIUM dicendum, quòd modus, species & ordo se consequuntur, sicut ex dictis patet: * vñ de simi priuantur & diminuuntur.

ARTICVLVS V.

Vtrum mors, & alij corporales defectus, sint effectus peccati.

I Narr. 5. & 6. minil morale occurrit scribendum. Notato tu hinc, quid est natura parvula & universalis: & quae sine conditiones materie electa & comitata: sed in multis clarum habens intellectum. Habet quoque hinc vñ Philosophus de ridendum fidem, & purarium nos credere mortem non esse naturalem, satis facere positis: sicut & de vulneribus dictū est anima.

¶ 2 Præt. Remota causa, remouetur effectus: sed remoto omni peccato per baptismum, vel poenitentiam, non remouentur huiusmodi defectus. ergo non sunt effectus peccati.

¶ 3 Præt. Peccatum actuale habet plus de rōne cul p, quam originales: sed peccatum actuale nō transmutat naturam corporis ad aliquem defectum. ergo multo minus peccatum originales. non ergo mors & alij defectus corporales sunt effectus peccati.

SED CONTRA est, quod Apostolus dicit Rom. 5. Per vim hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors.

RESPON. Dicendum, quod aliquid est causa alterius duplicitate, uno modo quidem per se, alio modo per accidens. Per se quidem est causa alterius, quod in virtutem sue naturae, vel formæ producit effectum: vnde sequitur, quod effectus sit per se intentus à causa, unde cum mors, & huiusmodi defectus sint preter intentionem peccantis, manifestū est, quod peccatum non est per se causa istorū defectuum. Per accidens aut̄ aliquid est causa alterius si sit causa remotens prohibens, sicut dicitur in Phys. * quod diuersis columnis, per accidens mouet lapides superpositum: & hoc modo peccatum primi parentis est causa mortis, & omnium huiusmodi defectuum in natura humana, inquantum per peccatum primi parentis sublata est originalis

A iustitia, per quam non solum inferiores animæ ui res cōtinebantur sub ratione absque omni deordinatione, sed totum corpus continebatur sub anima absque omni defectu, vt in primo habitu est. * Et ideo subtrahita hac originali iustitia per peccatum primi parentis, sicut vulnerata est humana natura quantu ad animam per deordinationem potentiæ, ut supra dictum est, * ita ēt est corruptibilis effecta per deordinationem ipsius corporis. Subtrahito autem originalis iustitia habet rationem poene, sicut etiam subtrahit grātia: unde ēt mors, & oēs defectus corporales consequentes sunt quādam poene originalis peccati. Et quāmuis huiusmodi defectus non sint intenti à peccante, sunt tamen ordinati secundum iustitiam Dei punientis.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod equalitas cause per se causat eam effectum. Argumentatum uel diminuta causa per se, augetur uel diminuitur effectus: sed æqualitas causa remouentis prohibet non ostendit æqualitatem effectum. Si quis enim æquali impulsu diuallat duas columnas, non sequitur quod lapides superpositi æqualiter moueātur: sed ille uelocius mouebitur, qui grauior erit secundum proprietatem suę naturę, cui relinquitur remoto prohibet. Sic igitur remota originali iustitia, natura corporis humani reliqua est sibi: & secundum hoc secundum diueritatem naturalis complexionis quorundam corpora pluribus defectibus subiacent, quorundam vero paucioribus, quamvis existente originali peccato æquali.

AD SECUNDVM dicendum, quod culpa originalis & actualis remouetur ab eodem, à quo etiam remouentur & huiusmodi defectus, secundū illud Apostoli Rom. 8. Viuificabit mortalia corpora nostra per inhabitantem spiritum eius in vobis: sed vtrumque fit secundum ordinem diuinæ sapientie congruo tempore. Oportet enim quod ad immortalitatem & impassibilitatem gloriae, que in Christo inchoata est, & per Christum nobis acquisita, perueniamus conformati prius passionibus eius. vnde oportet quod ad tempus, eius passibilitas in nō stris corporibus remaneat ad impassibilitatem gloriam promerendam conformiter Christo.

AD TERTIUM dicendum, quod in peccato a actuali duo posimus considerare, scilicet ipsam substantiam actus, & rationem culpæ. Ex parte quidem substantię actus potest peccatum actuale aliquem defectum corporalem causare, sicut ex superfluo cibo aliqui infirmantur, & moriuntur: sed ex parte culpæ priuat gratiam, que datur homini ad rectificandum anima actus, nō autem ad cohibendum defectus corporales, sicut originalis iustitia cohibebat. & ideo peccatum actuale non causat huiusmodi defectus, sicut originale.

Ar. præc. &
q. 83. ar. *

D. 987.

ARTICVLVS VI.

Vtrum mors, & alij defectus sint naturales homini.

AD SEXTVM sic proceditur. Videtur quod mors, & huiusmodi defectus sint homini naturales. Corruptibile enim & incorruptibile differunt generi, ut dicitur in Metaph. * sed homo est ciuidem generis cum alijs animalibus, que sunt naturaliter corruptibilia. ergo homo est naturaliter corruptibilis.

¶ 2 Præt. Omne quod est compositum ex contrariis, est naturaliter corruptibile, quasi habens in se causam corruptionis suę: sed corpus humanum est huiusmodi. ergo est naturaliter corruptibile.

Prima Secunda S.Thos. AA 2 ¶ Præt.

2. di. 30. q. 1.
2r. 1. cor. 8.
& ad 1. Et
3. diff. 6. q. 1.
art. 3. ad 3.
& Mal. q. 1.
ar. 5. & Ro.
c. 1. & 3. &
Heb. 9. fin.
Lib. 10. reg.
26. 10. 3.